

STUDENTEN WEEKBLAD

Bibliotheek
VAN DE
Technische Hoogeschool
DELFT

8^e Jaargang.
No. 28.

REDACTEUREN: CH. E. DUTILH, H. A. W. KLINKHAMER, J. A. SCHOUTEN, J. H. TELDELS, J. P. VALKEMA BLOUW, F. A. VENING MEINESZ. (DELFT)
A. C. JAGER, J. C. DE JOODE, K. F. KATZ, W. J. H. MASCHHAUPT.
VAST MEDEWERKSTER: MEJ. I. WILLEKES MAC DONALD. (AMSTERDAM)

Donderdag
17 Mei '06.

Dit blad verschijnt Donderdags, behalve in de vacantiën. De abonnementsprijs is f3,50, bij vooruitbetaling f3,— per jaar. De jaargang loopt van 1 October tot 30 September. De prijs der advertentiën is 10 cents per regel.

J. W. W. W. W.
UITGEVER • DELFT

Inzendingen die Dinsdagmiddag 12 uur niet aan het redactie-adres zijn bezorgd, kunnen niet meer in het eerstkomend nummer worden opgenomen. Het adres voor redactie en administratie is: Binnenwatersloot 33.

Eerstvolgende Vergadering der Delftsche Redactie ten huize van den heer Ch. E. DUTILH, Van Leeuwenhoeksingel 3, op Dinsdag 22 Mei 1906, des middags om 4 uur.

Eerstvolgende Vergadering der Amsterdamsche Redactie ten huize van den heer K. F. KATZ, Weteringschans 233, op Maandag 21 Mei 1906, des avonds om 10 uur.

Inaugureele rede van Prof. Dr. J. F. van Bemmelen.

Mocht de rede van Prof. Molengraaff misschien nog als een uitzondering worden beschouwd op het tot regel geworden verschijnsel, dat inaugureele speeches aan hoeveelheid zenuwstillende kracht vergoeden wat er aan opwekking aan ontbreekt; na hetgeen we van Prof. Van Bemmelen te hooren kregen, geloof ik dat een ieder het bewijs van het tegendeel van dezen regel geleverd zal achten. Zeer zeker droeg ook de aard van dit onderwerp er toe bij, de belangstelling te verhoogen. Een beschouwing toch over interessante natuurverschijnselen kan door een leek met meer genoegen worden aangehoord, dan een overigens even verdienstelijke verhandeling over de een of andere stoommachine. Maar toch moet hierin niet de eenige oorzaak worden gezocht van de aandacht waarmee het heldere betoog tot het laatste toe werd aangehoord. De pittige, kernachtige wijze van uitdrukking droeg zeer zeker ook het hare er toe bij, een auditorium te boeien, dat voor een groot gedeelte bestond uit menschen, die wellicht de beteekenis van het woord palaeontologie zelfs niet kenden. Hoeveel te meer zullen er geweest zijn, die zich tevergeefs het nut van een dergelijk vak voor den mijnningenieur hebben afgevraagd. En het moet Prof. Van Bemmelen een ware voldoening geweest zijn, overtuigd als hij was, van de buiten de mijnbouwkundige faculteit heerschende, bijna volslagen onbekendheid met hetgeen hij doceerde, bij deze gelegenheid het volle licht te kunnen laten vallen op het groote belang dat de mijnningenieur, en vooral de Nederlandsche, heeft bij de kennis der fossielen. Voor den Nederlandschen mijnningenieur speciaal, aangewezen als hij is — zooals Prof. Molengraaff aantoonde — op exploratie.

Wij, studeerende voor mijnningenieur, verheugen ons met Prof. Van Bemmelen, dat eindelijk aan de palaeontologie de plaats zal worden ingeruimd, die haar toekomt, nadat ze jaren lang door hem is gedoceerd, zonder dat er uren voor op het officieele rooster waren uitgetrokken en zonder dat hem officieel de gelegenheid was gegeven zich te doen gelden.

Nu zal niemand ook meer kunnen vragen, wat dat toch voor een nieuw vak is, dat ze aan de mijnbouwkundige faculteit hebben uitgevonden.

M. I.

Over Eenvoud.

Het trof mij, na het lezen van „Eenvoud”, dat ik hetzelfde verschil bij den godsdienst opmerkte tusschen twee vormen van eenvoud als v. H. het vindt bij de kunst, en die men even dikwijls niet van elkander schijnt te onderscheiden. Er zal wel veel tegen te zeggen zijn, mij vallen ook zelf veel niet door te voeren consequenties op, en toch spreekt deze opvatting zoo duidelijk tot mij, dat ik het eens onder woorden wil brengen.

Ieder maakt zich zoo zijn persoonlijke voorstellingen over de evolutie van het geloof (onder hen tenminste, die aan evolutie überhaupt gelooven) en velen vinden het de moeite waard hun bevindingen aan anderen mede te deelen, al is er in den grond der zaak niets nieuws bij en al neemt de andere het ook slechts voor kennisgeving aan. Maar waar bleef het groote voordeel, om niet te zeggen de zegen van een „gezellige” samenleving, als wij niet inderdaad samen „leefden” door wederzijdsche mededeeling van onze gedachten en opvattingen?

Als eerste afwijking van den primitieven godsdienst zou ik het ascetisme willen noemen, dat van den naïeven eenvoudigen godsdienstvorm afwijkt niet door meer samengestelde vormen, maar doordat het zich bewust eenzijdig uitwerkt. En gaat het met ons enkelingen ook niet zoo, dat na het eenvoudige geloof, dat ons door omgeving of van buiten onbewust is aangebracht, wij eerst in eenzijdige dwaeperij onze kracht zoeken, om toch het oude geloof, natuurlijk en daardoor eenvoudig als het was, vast te houden, wanneer wij voelen dat het ons dreigt te ontvallen?

Een hooger stadium is de vormendienst, waar toe men kwam, toen men het enkelvoudige was ontgroeid en de eischen van de volle wereld zich deden gelden. De kern trachtte men vast te houden en te doen aanpassen aan de meer samengestelde behoeften van den zich ontwikkelenden geest. Maar de vrucht werd langzamerhand hol; de schaal was ook zóó prachtig, dat men daar alleen al voldoening bij vond, en de willekeurig gestelde grenzen beletten het uiteenvallen. Maar verder gaande begon men zijn gemis te voelen en te snakken naar uitbreiding. Men zag het holle van de tot godsdienst verheven vormen en tegelijk het onbevredigende van den naïeven aanvang en men maakte zich vrij.

Niet in samengesteldheid van uiterlijke vormen maar in een ingewikkelden gedachtengang uitte zich nu die zucht naar vrijheid, naar hooger op! Maar gevoeld werd daarin toch reeds de drang naar het enkelvoudige, men werd slechts overstelpt door de veelzijdige beschouwingen, die men in al hun omvang trachtte te verwerken. Zich sterkende door goed doordachte principes, gesteund door een hoog zedelijkheidsgevoel, en door eigen kracht zich in de vrijheid staande houdend, kwam men tot het zoogenaamde atheïsme, echter een hooger peil van godsdienst inderdaad dan het angstig zich vasthouden aan den verkrachten vormendienst.

Maar de onbegrensdeheid van dit stadium bevredigt ons niet, kan ons op den duur niet voldoen, al heeft één menschenleven er soms wel genoeg aan. En de mensch als persoon, en de menschheid in haar geheel zal een steunpunt zoeken en vinden in het eenvoudige geloof aan een God, die met een oneindige macht de oneindigheid beheerscht.

En in schijn is de mensch weer tot den oervorm teruggekeerd. Maar wèl is er verschil tusschen dezen eenvoud, dit besluit en het ideaal van een geheele periode, en den primitieven godsdienst van de natuurvolken. Waar de laatsten naïef, onbewust, geen omhaal van vormen behoeven, is de eenvoud van hogere orde verre verheven boven alle ontwikkelingsfasen, van den meest uitgebreiden en omslachtigen vormendienst, en ook van den meest ingewikkelden en theorie-bezwangerden filosofischen overgang.

Maar die eenvoud draagt het stempel van de diepe, rijke wereld, die het in zich sluit, waaruit het geboren is, die het beheerscht, bewust alle samengesteldheid vermijdende, omdat het die niet meer noodig heeft, nu de eenvoud als hooger stadium juist ontstaan is uit die doorwortelde toestanden.

Wat men het minst met mij eens zal zijn, maar wat mij juist zoo boven alles waar schijnt te wezen, is, dat het zuivere, ernstige atheïsme dus in de toekomst niet is een verwijdering van de godheid, maar integendeel een steeds naderend stadium tot het bewust-eenvoudige geloof in God.

Reactie.

Van een sergeant vernam ik aan het eind van verleden jaar, dat het salvo-vuur-commando weer was ingevoerd.

„Ja,” zeide hij, „dat is voor als er oproer of opstootjes komen, zie je.”

Wat ik toen voor sergeanten-wijsheid hield en naar dezen maatstaf schatte, blijkt thans wel degelijk een aankondiging te zijn geweest van een pseudo-vrijzinnigen oorlogsminister.

De invoering van dit commando beteekent wel degelijk de redeloze executie van volksmassa's onder het motto: openbare orde-handhaving. Het wetsontwerp „tot vaststelling der verplichtingen en bevoegdheden van de militaire macht bij haar optreden tot hulp van het burgerlijk gezag en wel in geval van oproerige beweging, van samenscholing of andere stoornis der openbare orde” blijkt tot stand gekomen onder het zwarte teeken der reactie.

Kuyper, deze hoog-christelijke tyran, die èn volk èn Hare Majesteit onze geëerbiedigde Koningin aan zijn laars lapte, die, hoewel zeggend te leven volgens Gods ordonnantiën, het bierhuis op den dag des Heeren niet ontweek, die terend op den leugen eener tegenstelling, demonisch tweedracht zaaide en haat bracht in plaats van liefde tot den naasten, steeds zich zelf zocht, had te veel maling aan wetten, dan dat zoo iets hem kon bekoren en hij was te conservatief, dan dat een daad, hoe reactionnair ook, hem schaden kon.

Maar deze minister, die van vrijzinnigheid spreekt, heeft wetten noodig om zijn conservatief handelen te dekken.

Doch hierdoor komt de expressievelijk zoo lang verdeckte waarheid aan den dag. Het vooze van het ideeële in het militarisme — het verdedigen van den vaderlandschen grond tegen den buitenlandschen vijand — ligt open en bloot. Dit kon de taak van het dappere Hollandsche leger ook niet zijn: het gelijkt te veel op don Quichotterie.

Het wezen toch van de schijnvertooning van het militarisme is de brandkast.

De waardgelders, huurlingen in Maurits' tijd, waakten voor der regenten macht, de hedendaagsche legers voor die van het kapitaal.

Wijzen de eeuwen, die tusschen deze tijdstippen liggen, dan op vooruitgang of duiden zij een terugweg aan?

Zeker is het, dat thans ten duidelijkste spreekt het verbond tusschen kapitalisme en militarisme, hun onafscheidelijk samen zijn. Noodwendiglijk aan elkaar verbonden, zullen zij samen vallen.

Niet tevergeefs hebben Marx' woorden: „Proletaren aller landen, vereenigt u” geklonken.

Het Proletariaat weet thans den weg, die naar de verlossing voert en kent den duivel en zijn knecht — het kapitalisme en het militarisme.

Het is thans de strijd in eigen borst, die de naties strijden; de kamp met het omringende loopt ten einde. Dus kan het ons niet verwondering baren, dat deze burgerlijke democraat reactionnair moest handelen en geen wet kon scheppen, die politiediensten ten bate der bezittende klasse aan het leger verbood.

Men graaft niet graag zijn eigen graf. Liever legde hij het ware vuige karakter van het militarisme bloot, dan tot den ondergang zijner eigen klasse mede te werken.

C. M. S.

NASCHRIFT.

Bovenstaand stukje, dat als een donderslag uit helderen hemel dezen rustigen tijd van weinig socialistische propaganda in het S. W. komt verstoren, meende de redactie niet zonder een kleine kritiek harerzijds te moeten plaatsen.

Hoe is het mogelijk, vraag ik mij af, dat een verstandig denkend mensch, zich tot het schrijven van een dergelijk

artikel laat brengen. Opwinding van het oogenblik verklaart veel, maar vreemd blijft het. Vreemd, dat iemand niet inziet, dat zulk een doorslaan er op berekend is, de zwakke punten in de eigen redeneering ten duidelijkste in het licht te stellen en de onpartijdigen af te schrikken van opvattingen, die tot dergelijke gevolgen leiden. Vreemd, dat hij, waar het socialisme in de Delftsche studentenwereld zoo vreeselijk is afgetakeld, niet gevoelt, dat er andere stukken noodig zijn, om het mooie, krachtige, van die zich baanbrekende jonge overtuiging tot uiting te brengen en dat dit doldriftig geschrijf daar zeker weinig toe zal bijdragen.

Of verdient het eene betere benaming, wanneer men iemand in een stukje van een halve kolom achtereen volgens een heele verzameling argumenten hoort aanhalen, die men op elke sociaal-democratische meeting hooren kan, echter ter staving van het beweerde niets bijbrengen?

Vertel het desnoods aan den Brabantschen arbeider — dan kan het nog taktiek zijn, al is 't geen reine — dat Kuyper een tyran was, dat hij Christen was, 's Zondags niet altijd de herberg meed — schaam je, C. M. S. —, maar kom met dergelijke zinledigheden nu bij ons niet meer aan. Vergeef mij mijn oordeel, dat je stukje niet dat van een gentleman is.

En wat den zin betreft, ontbreekt volkomen alle logica. Dat de invoering van het commando salvo-vuur „de redeloze executie van volksmassa's onder het motto: openbare orde-handhaving” zou beteekenen, is waanzinnig. Hoogstens zou men niet de invoering, maar de uitvoering als zoodanig kunnen opvatten, mits dan nog het bevel redeloos gegeven ware.

De staat heeft nu eenmaal de verplichting, zijne burgers te beschermen; dat ook het leger daaraan dienstig gemaakt wordt, is volkomen logisch. Als b.v. iemand Dr. Kuyper niet alleen onsmakelijke woorden, doch ook andere projectielen naar 't hoofd wenschte te werpen, dan zou het mij uiterst nuttig voorkomen, indien het leger tusschenbeide kwam. En wanneer hij dat met eenige duizenden vriendjes wenschte te doen, dan zou schieten allicht noodig blijken. Men leeft nu eenmaal in eene maatschappij en moet zich dus enkele genoegens ontzeggen, die met de eischen dier samenleving niet overeen te brengen zijn.

Als ik nu niet meer aan het stukje van C. M. S. denk, maar aan den schrijver, zooals ik hem ken en aan de quaestie „salvo-vuur”-commando, dan vermoed ik, dat hij er bij gedacht heeft, dat dit commando, minder bruikbaar in oorlogstijd, waarschijnlijk tegen oproer is bedoeld en zoo wel eens tot strekking kon hebben, b.v. bij werkstakingen of dergelijke den werkgever sterker tegenover den arbeider te doen staan. Maar hij vergete niet, dat er allerlei andere aanleidingen tot opstootjes kunnen zijn, ook buiten economische verhoudingen om. Zijne verontwaardiging zou ik deelen zoodra het bevel zou worden gegeven te schieten op eene menschenmassa, die de openbare orde niet bedreigde, maar waar oproer mogelijk is en het leger het dan zal hebben te beteugelen, daar is m.i. een legerbestuur verplicht, op alles voorbereid te zijn en het leger ook tot dat deel van zijne taak zoo goed mogelijk voor te bereiden. Ieders veiligheid hangt er van af.

Dat verder het feit, dat het leger ook eventueel de binnenlandsche orde zal moeten handhaven, bewijzen zou, dat het niet tevens tot taak zou hebben onze onafhankelijkheid te verdedigen, is volkomen onlogisch. Hoe weerbaarder ons land is, des te groter zijn de nadeelen, die een poging tot annexatie voor een vijand zou meebrengen en des te kleiner wordt de kans, dat eenig land die poging wagen zal. Zoo ligt volkomen zeker in een krachtig leger een waarborg voor onze onafhankelijkheid. Een inlijving bij b.v. Duitschland zou ons militarisme voorloopig zeker niet verminderen.

Is het nu alleen C. M. S.'s bedoeling geweest, de onwenselijkheid te betoogen van het schieten op volksmassa's, zoolang deze de orde niet verstoren, dan ben ik dat met hem eens en misschien zullen anderen dat dan ook wel zijn; dan blijft alleen te betreuren, dat hij die bedoeling in zijn stukje vergat te leggen en bij vergissing andere dingen schreef, wat hij wel niet zal hebben gemeend.

Ts.

Delft.

Ik loop in den avond, heb lust noch verdriet
En zie naar ons Delft in het stille verschiet.
Het staat als een heerlijke suikerde-taart
In een krans van bloemen, op een schotel bewaard.

In 't midden, in pracht van omringende hoven,
Daar rijzen drie torens van noga naar boven.
Hef, torens van noga, je hoofd in den wind,
Je bent het genoeg van 't snoepgrage kind.

Zijn handen
die randen
Zoo garen je aan.

Ze keeren
zoo geeren
je spits naar de maan.
Ei, toren van noga, hef hoog toch je haan.

Om de karken daar stroomen als een ongedempt IJ
Drie kransen van kleverige vruchtengelei.
Stroom grachten, stroom vrij met een glimmende gloed,
En breng aan mijn liefste een zoet-zoete groet.

Mijn vingers
als slingers
betasten je kant.

En grijpen
En knippen
Met lustgrage hand.
Ei, grachten, stroom blij door mijn vaderland

Aan de randen, daar heffen zich huizen van boon,
Die wuiven hun koepels zoo sierlijk en schoon,
Wuif, koepels, wuif statig je blinkende kop
En hang aan je balken Minerva maar op.

Minerva van suiker
Minerva van koek,
't Is al van mijn gading,
't Is al wat ik zoek —

In 't midden van 't marktje van koek en gebak
Daar staat een standbeeld, een man in een frak.
Ei — trotsch zijn we op U, gij vrindje nu klein,
Zoo groot toch eertijds en van marsepijn.

Ik kus je
En lus je
Mijn suikerde pop.

Ik pak je
En smak je
Zoo dadelijk op.

En dan op een hoekje, een levende amandel,
Daar speur ik mij zelf, op den avondwandel —
Ei — jongen, ben jij daar — ik zocht je al lang,
Zoo laat op den avond en dan nog niet bang?

Wat doe je
Wat spoe je
Je hier langs mijn taart?

Amandel
Wat wandel
Je hier langs de vaart!

Ik loop in den avond, heb lust noch verdriet
En zie maar naar Delft, in het stille verschiet.
Het staat als een heerlijke suikerde-taart
In een krans van bloemen, op een schotel bewaard.

De prijsvraag van het Vredespaleis.

Eindelijk is dan de beslissing gevallen en maakt de bekroning van Cordonnier's ontwerp een einde aan de gespannen verwachting waarin de geheele beschaafde wereld maar vooral alle bouwkundigen gedurende eenigen tijd verkeerden. Nationale gevoelens waren wakker geroepen, nationaal getinte weddenschappen wachtten op den uitslag, ieder hoopte, dat het geluk zijn land te beurt mocht vallen. De architecten zullen gevoeld hebben dat het niet slechts hun eigen eer maar de eer van hun land in de eerste plaats gold. En met reden zwelt thans Frankrijks borst, Frankrijks maagd juicht met haar republikeinsch calotje in de lucht

en zal misschien een houding aannemen, alsof ze nooit in vreemde mededinging bevreesd was geweest.

Voor ons, Nederlanders, beteekent deze beslissing het inslaan van den bodem van een geringe hoop, een nauw geuite verwachting dat er misschien een Nederlandsch architect zou zijn die zich voldoende kan aanpassen aan de eischen die een internationale jury stelt. Het beteekent niet, ondanks de sneerende opmerking van buitenlanders misschien, dat Holland te klein is voor groote architecten, of de meer vergoelijkende beschouwing van Nederlanders die meenen dat het onderwijs of iets dergelijks de schuld draagt, desondanks beteekent het niet, dat Holland niet op een even groote hoogte staat wat bouwkunst betreft, als andere landen. Ongetwijfeld staan wij op een hoogen trap wat dit aangaat, maar waaraan is dan dit bedroevende resultaat te wijten? Mij dunkt, de oorzaak is te zoeken in twee eigenschappen van de Nederlandsche bouwkunst: zij is niet monumentaal en te nationaal om monumentaal te zijn.

Er zit in het monumentale altijd iets overal-geldigs, iets ruims, dat het nationale uit den aard der zaak niet heeft. Dit uit zich dikwijls zeer sterk in den opzet van den plattegrond. Wij zijn niet gewend aan onbepaalde terreinen, onze plattegronden zijn dikwijls meer puzzles dan dat zij een expansie toonen. De buitenlander zwaait met zijn zalen om zich heen, bereikt geweldige effecten door perspectieven en weet den nadruk te leggen op hoofd-momenten door de groote zalen van hallen en vestibules te laten voorafgaan. Maar de Hollander is knibbelig, oeconomisch, vindt 't zonde van de ruimte om wat meer recht te geven aan bijruimten.

Bovendien, er is zoo weinig gelegenheid in Nederland voor reuzen-ontwerpen. Waar zou het geld vandaan moeten komen? Zeker niet van den Staat of Nederlandsche particulieren. Die kunnen hun geld wel beter gebruiken. Dit is geen verwijt, want het wordt ook dikwijls beter gebruikt en dan moet zelfs de klagende stem van den architect zwijgen.

Maar de resultaten blijven niet uit. Eerst na vele ontwerpen komt de inzending van een Nederlander ter sprake en dan nog wel een die het grootste deel van zijn studietijd in het buitenland doorbracht.

Ik misgun het den grooten Franschman niet, want het doet altijd aangenaam aan wanneer een goed ontwerp tot zijn recht komt, maar dit neemt niet weg, dat ook ik gejuicht had, wanneer Holland als eerste, of tenminste als een der eerste, uit den kamp getreden was.

Met een zeker gevoel van weezin zie ik de reeksen van artikelen te gemoet, die ongetwijfeld, aan ontevredenheid of bemoeiziekten uit de pen gevloeid, het dagbladen lezend publiek overstelpen zal. De algemeen geldende regel, dat inzenders en belanghebbenden zich nooit direct kunnen neerleggen bij de uitspraak eener jury zal ook hier wel haar toepassing vinden en ik verwacht dan ook na tentoonstelling der ontwerpen in vele bouwkundige bladen, lange artikels waarin op de meest klare gronden zal worden aangetoond dat de prijs eigenlijk aan een Hollander en zeker niet aan Cordonnier toekwam. Dit is nu eenmaal het nadeel van alle prijsvragen. Toch geloof ik dat men beter zou doen ineens rondweg te erkennen dat het wel te voorzien was geweest en dat de Hollandsche bouwkunst aan hare vele verdiensten niet die van monumentaliteit in de eerste plaats paart.

Misschien is deze prijsvraag in staat de Hollandsche architectenwereld tot dit inzicht te brengen, met het gevolg dat men er zich meer op gaat toeleggen om zoodoende bij de eerstvolgende internationale prijsvraag te toonen dat Nederland niet te klein is voor een grootsch ontwerp, dat Holland ondanks haar eigen karakter, mee kan dingen in elken prijskamp.

J.

Enquête.

In de hoop dat hierdoor gedachtenwisseling in 't leven zal geroepen worden, en met het doel eindelijk eens klaarheid te verkrijgen in zake dit gewichtige en troebele punt, heeft de redactie besloten aan de lezers van het S. W. de volgende vraag voor te leggen.

„Welke zijn volgens uw meening de drie flinkste en meest populaire personen, leden of oud-leden van het Delftsch Studentencorps en thans nog ingeschrevenen aan de T. H. S.?”
Deze namen moeten op de achter in dit blad voorkomende

strook, naar rangorde der populariteit en flinkheid ingevuld, en aan de redactie S. W. opgezonden worden.

De redactie is in deze niet origineel. Ze handelt in navolging van een onzer groote bladen, dat nog zeer onlangs als gevolg van een enquête de zekerheid verkreeg, dat volgens opinie van de meeste harer abonné's Dr. Kuyper de grootste Nederlander is.

Inzending moet geschieden vóór Dinsdag 22 Mei.

Waar de ontwikkeling der dwaasheid toe voert. *

Dwaasheid is tegenstelling.

Tegenstelling tusschen wat niet is, maar schijnt te zijn en 't zijnde. Tegenstelling van wat anders is dan 't is, tot wat werkelijk is.

Ontwikkeling is evolutie, die in de lijn van 't leven ligt.

Leven is eigenlijk niet anders dan ontwikkelen van de kiem van 't zijn, wat eigenlijk geen kiem kan genoemd worden, omdat 't nog geen kiem is; was deze kiem, dan was het geen kiem....

De ontwikkeling der dwaasheid is dus het volgen van de levenslijn doer dat wat deze lijn niet mocht volgen, omdat het niet het levende is, maar slechts een tegenstelling tusschen zijn en niet-zijn, van wat kàn zijn, getoetst aan wat werkelijk is.

Voeren beteekent een handeling.

Handeling is manifestatie van leven.

Voeren is dus openbaren van leven.

Waartoe voert de ontwikkeling der dwaasheid? Wel dood eenvoudig:

Wat niet voeren kàn, omdat het zich niet kon ontwikkelen, wijl het een tegenstelling is van wat niet is, met wat wel is, voert ons tot die ontwikkeling en voert ons dus tot wat niet kàn zijn.

Duidelijk blijkt dat dit, tot ons besef komend, dus zich tegenstellend aan iets wat er zeer zeker is, zal blijken dwaasheid te zijn.

Deze dwaasheid is de zotheid in tweede macht. Waartoe voert de ontwikkeling der dwaasheid?

Wel tot nog groter dwaasheid.

Ik meen U hiervan het bewijs geleverd te hebben.

*) Voor den lezer: men mocht 't meenen, maar 't is geen ernst.

De man en de locomotief.

De man zat binnen en peinsde. Hij trachtte de onbegrijpelijkheid te grijpen en ze zoo stevig vast te pakken, dat ze begrijpelijk werd. Maar de onbegrijpelijkheid was glad en zijn nagels gleden er op uit.

Toen kwam de locomotief. Zij stond voor het huis te dampen en te snuiven als een fier paard. Zij keek naar binnen en zag den man, die over zijn schrijftafel gebogen zat en de onbegrijpelijkheid trachtte te grijpen. En in zijn straatjongensziel kwam een kwaadaardige neiging op en juist toen de man met een groote krachtsinspanning zijn vingers om de onbegrijpelijkheid sloeg, stak de locomotief de vingers in den mond en floot er op, schel, dat het door merg en been drong. En de man schrok en liet de onbegrijpelijkheid glippen en deze week terug en stelde zich vlak daarnaast op en was ontastbaarder dan ooit.

Toen rangeerde de locomotief een tijdje en duwde tegen een langen trein, zoodat de buffers ingedrukt werden en de schok zich met ijzgerammel en wielgepiep over den geheelen trein voortplante.

Maar de man liet zich hierdoor niet afleiden en hield met ijzeren wilskracht vol te grijpen naar de onbegrijpelijkheid.

Eindelijk kreeg hij er vat op; weer was hij op 't punt voor zijn vingers een steunpunt te vinden, toen de locomotief, die dit oogenblik afgewacht had, opnieuw blies — een fellen kwaadaardigen schreeuw — en nóg eens en nóg eens. Godver-Domme, schreeuwde de man tegen de locomotief en hij sloeg met de vuist op tafel en zijn juffrouw dacht: God man, wat mankeert je?"

De man echter wilde de locomotief zijn vuist boven op de pijp zetten en hem dan zoo hard tegen den spoorweg

drukken, dat er niets overbleef dan een hoop platgeperst en gebroken ijzer.

De man gaf het niet op. Met zijn uiterste krachten trachtte hij de onbegrijpelijkheid te doorgronden, en juist toen een schemering van licht de geboorte der begrijpelijkheid aankondigde, gaf de locomotief weer een harden gil en toen nog een, lang en aanhoudend, zoo hard als zij kon. En de man, die den eersten gil moedig doorstaan had, was niet verdacht op den tweeden en raakte van zijn stuk. Hij liet los en begon in zijn ergernis te schreeuwen tegen de locomotief, die maar niet op wou houden. Hij trachtte zoo hard te schreeuwen, dat hij de locomotief niet meer kon hooren, maar de locomotief gilde aldoor harder. Daarom begon hij bovendien met zijn voeten onder tegen de schrijftafel te trappen en met zijn vuisten er boven op te bonken. Hij schopte zooveel kabaal, dat zijn juffrouw den dokter ging halen, omdat mijnheer zoo raar deed. Maar toen de dokter kwam, was de man weg. Hij had de huisdeur achter zich toegesmeten en zocht een gracht, om zich in te verdrinken.

*

De Socialist.

Hij dreunde hun zijn vloek in de ooren
En ze keken verwonderd op.
Zij wilden zijn vloekzang niet hooren
In hun klagende, droomende kop.
Hun oogen bespieden hem glurend
En ze lachten een smalende lach,
Hij keek maar strak over hen henen
Of in wazige verten hij zag.
Hij wierp ze hun domme verdichtzels,
Hij wierp ze hun kwaad naar het hoofd —
Ze keken maar glurend en gluipend,
Als had hij hun centen geroofd.
Hij schreeuwde ze dreigend met vuisten.
Hun eigene diefstal in 't gezicht
En keek met zijn droevige oogen
Naar een ver, een verwijderd licht.
Hij sloeg ze met knarsende vuisten
En wierp ze versuft op den grond,
En trapte er op met zijne voeten
En wierp met hun knoken in 't rond.

De avond daalde over de velden
Die verwaasden tot grauwend schim
En met het verdwijnen der zonne
Taande dralend het licht aan de kim.
En hij met zijn glanzende oogen,
Volgde nog de laatste sprank,
Als proefde hij den laatsten druppel
Van een kostbaren, zalvenden drank.
Zijn leden gestard door de geestkracht
Verslaptten toen, zonken ineen.....

Op 't veld lagen wat oude botten
Met 'n doodskop verloren dooreen.

(Zie vervolg Tweede Blad.)

De flinkste en meest populaire personen, leden of oud-leden van het Delftsch Studentencorps en thans nog ingeschreven aan de T. H. S., zijn volgens mijne meening: *

1.
2.
3.

* behoeft niet ondertekend te worden.

TWEEDE BLAD

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van 17 MEI 1906. No. 28.

Oude Wysheid.

„Als het lichaam gezont is, of dat het de ziel door eenige pyn niet lastig valt, zoo moet men het daar en boven, met zoberlijk te eten en te drinken, in zulken staat houden, dat het niet te veel humeuren ontvangt, dewyl die de aandacht hinderlyk zijn. Als men zich altijd wil opvullen met spys en drank, schoonze niet fumeus is, zoo zalmen meestendeels de harsenen vol damp hebben, waardoor het zal komen te gebeuren, dat wanneer men zich wil voegen in de staet om aandacht te kunnen gebruyken, men liever zal willen slapen als mediteren; de stilte zal ons doen geeuwen en gapen, daarze ons anderszints tot op merken bequaam maakt. Men zal ook bevinden, dat men veel scherper en prompter van gedachten is als de spijs uyt de maag verteert is, als dan wanneer men even gegeten heeft. 't Is dan best dat men niet meer eet en drinkt als van noden is om het lichaam te voeden, en dat men, of geheel nuchteren studeert, of drie of vier uren nadat men spyse genoten heeft.

Ook 't volgende komt ons voor in onzen tyd nog zijn waarde te hebben:

De Methode, of de manier om wel te studeeren.

Als men dan een Leermeester verkozen heeft, met die omzichtigheid als nu verhaalt is, zoo moet men zich in alles gelaten stellen: men moet niet denken dat men iets weet van de kunst, en ook iets van de manier door leyding; het moet ons evenveel wezen wat ons geleert, en op wat wyze het voorgedragen wert: de armgeestigheid is de eerste les die een discipel heeft te betrachten; de ootmoedigheid moet deze volgen.

Uit:

De Geheele Mathesis of Wiskunst, herstelt in zijn natuurlijke gedaante:

door ABRAHAM DE GRAAF,
te Amsterdam, bij ANDRIES VAN DAMME.
Boekverkooper op 't Rockin, bij de Beurs.
[1691.

AGENDA.

Vrijdag 18 Mei, 8 uur 's avonds, Voldersgracht. Voor-
dracht van den Heer Dr. C. TE LINTUM, Leeraar aan de
H. B. S. te Rotterdam en aan de Handelsschool te 's Graven-
hage, in het belang van den „Vrede”.

ADVERTENTIEN.

Delftsche Melkinrichting.

(Gevestigd 1 Mei 1879, DIRKLANGENSTRAAT.)

Stoomzuivelfabriek.

GEPASTEURISEERDE MELK

in geplombeerde literflesschen à 10 cents, (12 cents staatsiegeld voor de flesch),
" " halve fleschjes " 5 " (8 " " " " 't fleschje).

Dagelijks versche prima Delftsche Grasboter 70 cts per $\frac{1}{2}$ K.G.

(Rijkswaarborgstempel op de boter, waardoor onvervalsheid en een normaal watergehalte gewaarborgd wordt).

Speciaal ten dienste van H.H. Studenten wordt onze prima kwaliteit GRASBOTER ook afgeleverd in porseleinen
luxedoozen van netto $\frac{1}{4}$ K.G. (Staatsiegeld 40 cents voor de doos met deksel).

Kantoor: Dirklangenstraat 68.

B. VETH & Co.

Te huur aangeboden tegen September:

een gemeubileerde ACHTERKAMER
met ALKOOF,

huurprijs f 12,- per maand. Desverkiezende en pension.
Adres Bureau van dit Blad.

DELFTSCHE

Limonade-Siropen

Sinaasappel- of Oranje-Limonade

75 cts. per flesch; 6 flesschen franco zending.

NIEUWE LANGENDIJK 50.

Aanbevelend,

W. DE HOOGH.

Delftsche Coöp. Broodbakkerij
en Verbruiksvereening „VOORUIT”
GEER 48.

Van af heden verkrijgbaar:

SPORTBESCHUIT,

-- 6 à 10 cents. --

Tevens in het Café verkrijgbaar.

EGLISE WALLONNE.

Service tous les dimanches à 10 heures et demie.

VRAAGT UWEN LEVERANCIER
„Stelio” Cigarettes.

Vereeniging tot het uitgeven
van beknopte handleidingen bij het
onderwijs aan de T. H. S.

Verschenen bij den Uitgever J. WALTMAN JR. te Delft:

N°. 1 der Serie:

DIFFERENTIAAL-REKENING,

1e Studiejaar,

bewerkt naar het college van Prof. DR. G. SCHOUTEN,
DOOR

W. Th. HOLTAPPEL.

Prijs voor leden der Vereeniging:

Ingenaaid f 0,45.

Gebonden " 0,65.

Ingenaaid, doorschoten met wit papier . f 0,55.

Gebonden, " " " " " 0,75.

Passage-Bureau

J. DE KUYSER & ZONEN,
Oude Delft 229 en 231.

Stv. Mij. „Rotterdamsche Lloyd”,
via Rotterdam-Marseille.

Stv. Mij. „Nederland”,
via Amsterdam-Genua.

Alle informatiën zoowel voor passagiers als voor verzending van goederen kosteloos verkrijgbaar.

Heden verscheen bij den Uitgever J. WALTMAN Jr.
te Delft:

EEN ONTWERP

GROOTE SPOORWEGBRUG.

Colleges aan de T. H. S. in Brugbouw

gegeven door

N. C. KIST,

Privaatdocent.

PRIJS . . f 1,50 in linnen

met een groote uitslaande plaat.

Attentie voor het meest volledige, viertalige Technische Woordenboek der Nederlandsche Technici, dat geregeld met het Vakblad verschijnt.

Bij J. WALTMAN Jr., Boekhandel is de intekening opengesteld op den 4^{en} Jaargang van

HET VAKBLAD

VOOR DEN

Werktuigkundige en den Electrotechnicus.

Onder Redactie van A. TEN BOSCH N.JzN en F. G. UNGER, Ingenieurs.

Uitgave van Æ. E. KLUWER - Deventer.

Prijs per jaar (52 wekelijksche nummers) MET Technisch Woordenboek bij den Boekhandel 12½ cts per nummer. Bij vooruitbetaling franco per post f 6,50 per jaar.

ZONDER Technisch Woordenboek bij den Boekhandel 10 cts per nummer, bij vooruitbetaling fr. p. post f 5.

De vierde Jaargang is aangevangen 1 April 1906 en zal o. m. bevatten:

Scheepsstoommachines.
Schakelschema's voor sterkstroom.
Planimeters.
Beschrijvingen van eenige fabrieks- en krachtsinstallaties.
Het nemen van patenten en octrooien op uitvindingen.
Stoomschuiven.
Scheepsbouw en scheepsvoortstuwens.
Zwakstroomtechniek.
Veiligheidsinrichtingen voor fabrieken en werkplaatsen.

Practische ervaringen uit den machinebouw.
Verlichting van Spoorwegmaterieel.
Loodzekeringen.
Stoomturbines.
Wisselstroomtechniek.
Vastheidsleer.
Mechanica.
Natuurkunde.
Scheikunde.
Stereometrie.
Volledig Technisch Woordenboek.

Profnummers gratis. Complete vorige jaargangen, gebonden f 5,50.

Voorhanden bij J. WALTMAN Jr., Binnenwatersloot:

HET REMBRANDTBOEK

VOOR 1906,

bevattende 25 reproducties naar Rembrandt's Schilderijen, Teekeningen en Etsen. Boek- en randversiering, benevens 12 teekeningen naar de natuur, speciaal voor deze uitgave vervaardigd, van de hand van J. G. VELDHEER.

In deze uitgaaf is getracht de onovertroffen veelzijdigheid van Rembrandt's kunst — door eenige uitnemende reproducties — te doen waardeeren. Men leert den Kunstenaar kennen als portretschilder, landschapschilder, schilder van komposities, genrestukken en bijbelsche tafereelen, als teekenaar van akt-studies en dierenstudies.

-:- -:- Prijs slechts f 1,40. -:- -:-